

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
Secțiunea B – Lectura ca abilitate de viață
Etapa națională
23 aprilie 2019
Nivelul 1

Înainte de a răspunde la cerințele formulate, citește cu atenție următoarele precizări:

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- În cazul subiectelor care presupun încadrarea într-o limită de rânduri, vei numerota fiecare rând pe care îl vei scrie.
- În cazul cerințelor în care limita maximă de rânduri este precizată, nu se vor lua în considerare rândurile excedentare.
- Timpul de lucru este de trei ore.
- Punctajul total este de 100 de puncte.

SUBIECTUL I

50 de puncte

Se dă textul:

Bronz și Floarea-Soarelui

de Cao Wenxuan

– fragment –

Bărcuța se legăna în cadență.

Floarea-Soarelui se urcă în ea. Nu se mai grăbea să ajungă la Câmpul de Orz, voia să șadă puțin acolo. Ce frumos! Stătea pe punte și, odată cu unduirea bărcuței, inima i se umplea de bucurie.

Dar Câmpul de Orz o chema, așa cum avea să o cheme toată viața. [...]

La un moment dat, Floarea-Soarelui simți că barca se mișcă. Ridică uimită capul și văzu frânghia dezlegată de ulm, fără să știe când se petrecuse acest lucru. Bărcuța se îndepărtă la câțiva metri de mal, târând în urma ei frânghia ca o coadă lungă și subțire. [...]

În acel moment, fetița zări un băiat stând pe mal. Băiatul de unsprezece, doisprezece ani râdea răutăcios la Floarea-Soarelui. Zilele următoare avea să afle că îl cheamă Macrău. Macrău era din Câmpul de Orz, familia lui creștea rațe din moși-strămoși.

Floarea-Soarelui văzu un cârd de rațe țâșnind din stof până la picioarele lui, ca o maree, bătând din aripi, măcănind în cor și făcând mare gălăgie. Se gândi să-l întrebe: „De ce mi-ai dezlegat frânghia?” Dar nu-l întrebă, îl privi numai, neajutorată. [...]

Barca plutea în derivă, îndreptându-se spre răsărit.

În ochii fetiței, ulmul bătrân devenea din ce în ce mai mic. Casele cu țiglă roșie de la școala de cadre dispăreau și ele treptat, în spatele miilor și milioanei de tulpini de trestie. Îi era atât de frică, încât nu mai simțea nimic. Stătea jos, în barcă, iar lacrimile îi curgeau în tăcere. În fața ochilor zări o pată de un verde nedeslușit, și, dintr-odată, suprafața apei începu să se lărgească.

„Oare cât voi mai pluti?” se gândi Floarea-Soarelui.

Din când în când, mai trecea câte o barcă. În primul moment, fetița nu avea nicio reacție, nu se ridica în picioare să facă semne din mâini sau să strige, ci stătea jos, făcând ușor cu mâna către oameni. Aceștia credeau că-i un copil care se joacă și nu îi mai acordau atenție, văzându-și de drum, stând totuși puțin la îndoială.

Floarea-Soarelui plângea, strigându-și încet tatăl.

O pasăre albă se ridică din stuferiș și zbură singuratică deasupra apei. Parcă simțise ceva căci zbura jos, foarte lent, nu departe de barcă.

Floarea-Soarelui îi admira perechea de aripi lungi, fulguleții de pe piept, ciufuliți de briza apei, gâtul subțire și lung, ciocul auriu și perechea de gheare roșii-aurii.

Când și când, pasărea își înclina capul și o privea cu ochii ei maronii.

Barca plutea pe apă, pasărea zbura pe cer. Între cer și pământ, se întindeau, la nesfârșit, tăcerea și singurătatea.

Până la urmă, pasărea se așeză pe partea din față a ambarcațiunii.

Era o pasăre foarte mare, cu picioarele lungi, mândră și distantă.

Floarea-Soarelui se opri din plâns și se uita la ea. Nu era surprinsă deloc, de parcă o cunoștea de mult. Sub întinsul cerului, o fetiță și o pasăre se priveau fără cuvinte, fără să se teamă una de cealaltă. Se auzea doar murmurul limpede al apei.

Pasărea trebui să plece, nu mai putea sta cu ea. Își inclină capul grațios, bătu din aripi, își îndoi trupul, apoi își luă zborul spre miazăzi.

După ce o petrecu cu vederea, Floarea-Soarelui își întoarse capul și privi spre răsărit: o întindere vastă de apă.

Crezu că trebuie să plângă și se puse din nou pe plâns.

Pe lunca din apropiere, se zăreau un băiat și un bivol. Bivolul păștea iarbă, iar băiatul tăia iarbă. Când observă bărcuța care plutea pe apă, se opri din tăiat, rămânând în picioare, cu secera în mână. Privea tăcut.

Floarea-Soarelui zărise și ea bivolul și băiatul. Deși încă nu îi putea vedea clar chipul, îl simțea în mod inexplicabil apropiat și inima i se umplu de speranță. Se ridică în picioare și se uită spre el, fără să scoată vreun sunet.

Briza îi ridica în sus băiatului părul negru, ciufulit. Din când în când, acesta îi cădea pe față și peste cei doi ochi negri ce sclipeau inteligent. Pe măsură ce bărcuța se apropia, băiatului i se strângea inima în piept, puțin câte puțin.

Bivolul acela cu coarne lungi se oprise din păscut și, precum stăpânul lui, privea barca și fetița.

Băiatul înțelese ce s-a întâmplat imediat cum aruncă o privire bărcuței. Când aceasta se apropie, el luă funia de jos, legă bivolul și se îndreptă încet spre marginea apei.

Floarea-Soarelui nu mai plângea, vântul îi uscaseră deja lacrimile și îi aspriseră pielea.

Băiatul apucă bivolul de coamă și-i sări numaidecât în spate.

Privi în jos spre fluviu, barcă și fetiță, în timp ce ea stătea cu ochii în sus, spre el. În acel moment, silueta i se decupa pe cerul albastru, iar în spate se revărsau rotocoale de nori. Nu îi vedea ochii, dar îi păreau extrem de strălucitori, precum stelele pe cerul nopții.

În sufletul ei, Floarea-Soarelui avea convingerea că acest băiat o va salva. Nu striga ajutor, nu îi făcea semne cu mâinile, stătea doar în picioare, ațintindu-l cu o privire duioasă.

Băiatul lovi cu putere bivolul pe spinare și acesta intră ascultător în apă.

Floarea-Soarelui vedea cum bivolul și băiatul se lăsau în jos, puțin câte puțin și, în curând, corpul bivolului era în întregime acoperit de apă, rămânându-i afară doar urechile, botul, ochii și șira spinării. [...]

Barca și bivolul se apropiau, la fel băiatul și fetița.

Ochii lui erau uimitori de mari și de strălucitori. Ochii aceia, Floarea-Soarelui avea să și-i amintească toată viața.

Când veni lângă barcă, bivolul scutură din urechile lui mari, stropind-o pe față. Fetița miji ochii și-și acoperi fața cu palmele. Când își luă mâinile de la ochi, băiatul, călare pe bivol, ajunsese deja în spatele bărcii, se aplecă de mijloc și, cu o extremă îndemânare, apucă frânghia care plutea pe apă.

Bărcuța se clătină puțin, apoi rămase pe loc.

Băiatul legă frânghia de coarnele bivolului, se întoarse spre față și îi făcu semn să se așeze bine, apoi lovi ușor bivolul pe cap. Cu el în spate, bivolul înota, trăgând bărcuța spre locul de unde plecase.

Floarea-Soarelui stătea cuminte jos, pe punte. Îi putea vedea băiatului doar spatele și capul – un cap rotund, bine proporționat. Spatele îi era drept, părând foarte robust. [...]

Bivolul trăgea barca într-un ritm constant, mergând spre ulmul bătrân.

Floarea-Soarelui nu se mai temea de mult, stătea acolo, privind cu entuziasm, spectacolul: soarele oglindindu-se în apa fluviului și stropi nenumărați de aur sclipind pe suprafața lui. Când valurile se mișcau, aceste sclipiri se aprindeau și se stingeau. Odată cu mișcarea norilor de pe cer, trestiiile de pe cele două maluri erau când luminate de soare, când umbrite de nori. Norii, fie ei mai mari ori mai mici, mai sus sau mai jos, din când în când acopereau complet soarele, moment în care cerul se întuneca, sclipirile de pe apă se stingeau toate și rămânea doar o întindere de un albastru profund. Însă acest lucru nu dura mult, norii plecau și apărea soarele, iar sclipirile parcă deveneau mai strălucitoare și mai pătrunzătoare, încât te dureau ochii de nu-i puteai deschide. Unii nori acopereau doar un colț din soare, stufărișul fiind o parte însorit, o parte umbrit; partea însorită era

verde de smarald, în timp ce partea umbrită era verde-închis, aproape neagră în depărtări. Norii, soarele, apa și trestia fără margini nu încetau să se tot preschimbe, fascinând-o pe Floarea-Soarelui.

De abia când bivolul scoase un muget, fetița își aminti de situația în care se afla. [...]

Când erau aproape de ulmul bătrân, se ivi Macrău și cârdul lui de rațe. Cu o prăjină în mână, aluneca pe apă după pofta inimii, într-o luntre specială pentru păzitul rațelor. Văzând bivolul și barca, începu să râdă cu poftă. Era un răs care pornea din gât, semănând cu măcăițul rățoilor din cârd. Mai apoi, se lăsă pe-o parte și se întinse în barcă. Înălță capul și privi tăcut barca, bivolul, băiatul și fata.

Băiatul nu se uita absolut deloc la Macrău, preocupându-se doar să-și păstreze echilibrul pe spatele bivolului și să tragă după el bărcuța, până la ulmul bătrân.

Acolo, sub copac, stătea în picioare tatăl fetiței. Privea îngrijorat toată scena.

Băiatul se ridică pe spatele bivolului și legă la loc bărcuța de ulm, apoi coborî, apucă marginea bărcii și o trase hotărât la mal.

Floarea-Soarelui coborî din barcă și urcă malul până sus, unde tatăl ei se aplecă și îi întinse mâna.

Când urcă panta, pământul era plin de vegetație și fetița nu reușea să se cațăre. Băiatul veni să o ajute și o săltă cu toată forța, până când mânuțele ei ajunseră în mâinile mari ale tatălui. Acesta o trase cu forță și o ridică sus pe dig.

Ținându-și tatăl de mână, Floarea-Soarelui întoarse capul spre băiat, privi bivolul și barca și începu să plângă, lacrimile curgându-i șiroaie.

Tata se lăsă în genunchi, o luă în brațe și o bătu ușor cu palma pe spate. În acel moment, văzu chipul băiatului îndreptat spre ei. Un sentiment ciudat îi străbătu inima, iar mâna i se opri pe spatele fetiței.

Băiatul se întoarse și plecă spre bivolul lui.

Tatăl fetei îl întrebă:

— Copile, cum te numești?

Băiatul îi privi pe cei doi, tată și fiică, însă nu zise nimic.

Traducere din limba chineză de Ionela Voicu

A. (8 puncte: 2 puncte pentru fiecare răspuns corect)

Scrie, pe foaia de concurs, litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Floarea-Soarelui ajunge să plutească într-o barcă pe fluviu, deoarece:

- barca s-a desprins accidental de ulmul bătrân;
- băiatul care păzea bivolul dezlegase barca de ulm;
- băiatul care păzea rațele dezlegase barca de ulm;
- fetița se grăbea să ajungă la Câmpul de Orz.

2. Floarea-Soarelui plângea, pentru că:

- Macrău râdea de ea;
- nu putea să se cațăre pe dig;
- se afla într-o barcă în derivă;
- tatăl ei nu știa unde e.

3. Floarea-Soarelui își va aminti toată viața de:

- miile și milioanele de tulpini de trestie;
- ochii mari și strălucitori ai băiatului;
- pasărea mare, mândră și distantă;
- stropii de aur sclipind pe suprafața fluviului.

4. Floarea-Soarelui admiră fascinată frumusețea fluviului, fiind trezită din visare de:

- apariția băiatului cu bivolul;
- ivirea lui Macrău;
- mugetul bivolului;
- prezența tatălui pe mal.

B. (8 puncte: 1 punct pentru fiecare idee plasată corect)

Notează pe foaia de concurs, într-o casetă similară celei de mai jos, cifrele corespunzătoare ordinii din text a următoarelor idei:

--	--	--	--	--	--	--	--

1. Pasărea se așază pe partea din față a ambarcațiunii.
2. Floarea-Soarelui este convinsă că băiatul o va salva.
3. Ulmul și casele se îndepărtează.
4. Băiatul și bivolul trag barca spre ulmul bătrân.
5. Băiatul de pe mal a dedus ce se întâmplă cu barca fetei.
6. Văzând bivolul, păzitorul de rațe începe să râdă.
7. Floarea-Soarelui stă pe punte, bucurându-se de unduirea bărcuței.
8. Bivolul o stropește pe Floarea-Soarelui.

C. (16 puncte: 4 puncte pentru răspunsul corect la fiecare din cerințe)

Formulează, sub formă de enunțuri, răspunsuri la fiecare dintre următoarele cerințe, raportându-te la textul citat:

1. Precizează reacția oamenilor din alte bărci la vederea fetei.
2. Motivează, în 3 – 5 rânduri, alegerea numelui personajului Macrău, în raport cu textul.
3. Explică, în 3 – 5 rânduri, motivul pentru care fetița începe să plângă atunci când ajunge pe mal.
4. Prezintă, în 4 – 7 rânduri, relația care se stabilește între Floarea-Soarelui și pasăre.

D. (18 puncte)

Ești Floarea-Soarelui.

Redactează o pagină de jurnal, din data de 23.04.2019, de 13 – 18 de rânduri, în care să prezinți experiența pe care ai trăit-o în barca aflată în derivă.

SUBIECTUL al II-lea

30 de puncte

Se dă textul:

Carierea lui Vincent van Gogh a durat doar zece ani, dar a lăsat în urmă peste opt sute de tablouri și mai mult de o mie de desene. Această realizare este în sine remarcabilă, dar ceea ce uimește și mai mult este faptul că, deși în prima jumătate a carierei sale, pictorul încă își căuta un mod propriu de exprimare artistică, în a doua jumătate începe să realizeze tablouri cu adevărat memorabile. Căci, într-adevăr, majoritatea capodoperelor care stau la baza reputației sale au fost pictate în ultimii doi sau trei ani de viață – o izbucnire de talent și forță de muncă inegalabile în întreaga istorie a artei. După ce s-a mutat la Paris, în martie 1886, stilul lui van Gogh a cunoscut o schimbare rapidă. Pe lângă adoptarea unei palete mai luminoase și mai voioase decât cea folosită în Olanda, van Gogh a schimbat și tipul de subiecte, incluzând portrete și flori.

Numele lui van Gogh a devenit pentru totdeauna asociat cu acela al florii-soarelui, artistul scriindu-i fratelui său, Theo: „floarea-soarelui îmi aparține, într-un fel.” Floarea avea o semnificație deosebită pentru el: galbenul simboliza prietenia și speranța, în timp ce floarea în sine exprima gratitudinea*. Seria de tablouri reprezentând floarea-soarelui a fost creată de Vincent în perioada august-septembrie 1888, la Arles, în Provence. Vincent van Gogh a pictat mai multe variante ale unui buchet de floarea-soarelui într-o vază, dar a considerat că doar două dintre ele merită să-i poarte semnătura. Tablourile se regăsesc acum în muzee faimoase din întreaga lume, printre care Galeria Națională din Londra, Muzeul Van Gogh din Amsterdam și Muzeul de Artă din Tokyo.

Inițial, artistul a creat aceste tablouri în ideea de a-și decora studioul din Casa Galbenă din Arles, mult visată, imaginată ca locaș al prieteniei și al luminii, ca o simfonie de albastru și galben. Mai târziu însă a decis ca rolul lor să fie acela de a decora camera de musafiri pregătită pentru Paul Gauguin, a cărui sosire o anticipa cu atât de mult entuziasm. În realizarea acestor tablouri

van Gogh trebuia să picteze rapid: „Lucrez în fiecare dimineață!, scria artistul, „căci florile se ofilesc atât de repede.” Deși Vincent a lucrat rapid, florile s-au ofilit și petalele s-au scuturat. Florile pictate, de un oranj profund, formă rotunjită și suprafață cu o compoziție densă aveau forme mai complexe, aducând a limbi de flăcări.

Adaptare după revista *Art Gallery Viața și operele marilor protagoniști ai artei – Van Gogh*

*gratitudine – recunoștință

A. (16 puncte: 4 puncte pentru fiecare răspuns corect)

Formulează, sub formă de enunțuri, răspunsuri la fiecare dintre următoarele cerințe, raportându-te la textul citat:

1. Numește evenimentul care a marcat o schimbare importantă în arta lui Vincent van Gogh.
2. Menționează utilitatea pe care o dă van Gogh tablourilor cu floarea-soarelui.
3. Precizează motivul pentru care artistul trebuia să se grăbească atunci când picta tablourile din seria reprezentând floarea-soarelui.
4. Explică, în 3 – 5 rânduri, de ce numele lui van Gogh este asociat cu floarea-soarelui.

B. (14 puncte)

Imaginează-ți că ai vizitat casa lui van Gogh din Arles și vrei să-ți convingi colegii că este un loc deosebit.

Redactează, pentru revista școlii, un text de 10-14 rânduri, în care să prezinți Casa Galbenă.

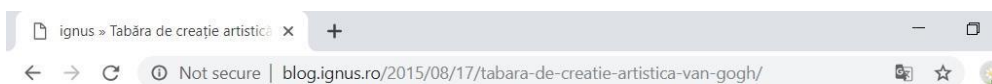
SUBIECTUL al III-lea

20 de puncte

(4 puncte pentru fiecare dintre cerințele 1-3; 8 puncte pentru cerința 4)

Formulează, sub formă de enunțuri, răspunsuri la fiecare dintre următoarele cerințe, raportându-te la imaginea dată:

1. Menționează unde este situată localitatea Mânău.
2. Numește două dintre activitățile care vor fi organizate în cadrul taberei.
3. Precizează contextul în care este organizată tabăra de creație de la Mânău.
4. Prezintă, în 6-10 rânduri, relația dintre numele taberei și elementele vizuale ale afișului.

„Câte frumuseți ne oferă arta! Iar dacă reții ceea ce ai văzut, nu ești niciodată gol pe dinăuntru, nici cu adevărat solitar, și niciodată singur.”
(Vincent Van Gogh)

Dragi prieteni,
după cum unii dintre voi știți, în anul 2015 se împlinesc 125 de ani de la moartea marelui maestru postimpresionist Vincent Van Gogh (30 martie 1853 – 29 iulie 1890). Sub genericul „Van Gogh 2015, 125 de ani de inspirație”, se vor desfășura multiple evenimente culturale atât în Olanda, locul de origine a artistului, cât și în Franța și Belgia, țări în care s-a desfășurat o bună parte a activității marelui pictor, născut în 1853. Organizatori sunt Fundația Van Gogh Europa, precum și muzee și instituții culturale din cele trei țări menționate.

